

1 So Let's Review...
 Our Shiur began with the גמרא teaching:
 נכנסה לו ציפור תחת כנפיו יושב ומשמרו עד שתחשך -
 If a bird flies under one's clothing and cannot get out, he can keep it there for the rest of שבת. Rashi adds he's not obligated to let it out. The same reasoning applies here as in the case of our משנה where the second person sat down while the first person had already blocked the doorway. Since the animal is already trapped, the second person may remain seated even after the first person leaves. Similarly, in our case, the bird got trapped by itself, and he may keep it inside because he's not doing anything.

2 The גמרא continues;
 אמר שמואל כל פטורי דשבת פטור אבל אסור לבר מהני תלת דפטור ומותר -
 Generally, in פטור אבל אסור when it says פטור it means פטור - which means -
 If he already did it he's exempt from liability. However, לכתחילה it is forbidden to do it.

There are 3 exceptions where it's מותר לכתחילה - it's permissible to do it.
 -1- Our משנה says that the second person is פטור, it really means that it is מותר for him to stay there לכתחילה.
 -2- מפיק מורסא -
 One may pop a pimple to remove the puss.
 -3- צד נחש שלא ישכנו -
 One may trap a snake to avoid getting bitten.

3 האורג We have B"H completed the Thirteenth Perek and begin the Fourteenth Perek שמנה שרצים B'ezras hashem.

4 Zugt di Mishnah;
 - שמנה שרצים האמורים בתורה הצדן והחובל בהן חייב
 One is חייב for trapping or bruising any of the eight שרצים that the תורה enumerates as טמא.
 The Gemara points out עור מכלל דאית להו עור - The Gemara explains that one is חייב for חובל - in our case a bruise where the blood collects under the skin - only when it's a חבורה שאינה חוזרת - a bruise in which the blood will not be reabsorbed. This is only when the skin is hard, and therefore the hide is separate from the flesh. Where the skin is soft he would be פטור because it's considered part of the flesh and the blood will quickly return to the bloodstream.

4

שמנה שרצים

שמנה שרצים האמורים בתורה הצדן והחובל בהן חייב

מכלל דאית להו עור

פטור	חייב
משום חובל	משום חובל
<i>Where the SKIN IS SOFT</i>	<i>Only when the SKIN IS HARD</i>
חבורה החוזרת	חבורה שאינה חוזרת

5 The Gemara cites a related Machlokes regarding טומאת נבילה where בשר - the flesh of a dead animal is מטמא, but עור - its hide is not מטמא.
 ר' יוחנן בן נורי holds that the skin of the שרצים are all considered hide, and are not מטמא.
 ר' יוחנן בן נורי says that our Mishnah which rules that one would be חייב in all שרצים must be in accord with the opinion of ר' יוחנן בן נורי.
 However, according to the רבנן who hold regarding טומאת נבילה that of the שרצים some of their hides are not מטמא - because they're considered hide, and some are מטמא - because they're not considered hide - one would not be חייב משום חובל for the latter.
 רב says - that even according to the רבנן who hold that the skins of SOME of the שרצים are not מטמא, based on an arbitrary פסוק, would agree that ALL are considered hide with regard to הלכות שבת, and therefore one would be חייב for bruising them.
 רבי יהודה who holds that the טומאה status of the hide of the שרצים depends on the thickness of their skins, would indeed hold that you are only חייב for bruising those שרצים that have a thick skin.

5

מתקוקט
טומאת נבילה

בשר	עור
מטמא	אינו מטמא
רבנן	ר' יוחנן בן נורי
שמנה שרצים	שמנה שרצים
<i>Some are מטמא Flesh</i>	<i>Some are אינו מטמא Hides</i>
↓	↓
אינו חייב משום חובל	משנה חייב משום חובל...
רב	
הלכות שבת	
שרצים	
<i>considered hide</i>	
חייב משום חובל	
↓	
רבי יהודה	
<i>Only those שרצים that have thick skin</i>	

6 How we know that the definition of a wound for which one is חייב is that it is irreversible? The תורה answers that it is based on the פסוק:
 - היהפך כושי עורו ונמר חברבורותיו
 - a חברבורותיו - a wound is that which is irreversible.

6

בעא מיניה לוי מרבי

מנין לחבורה שאינה חוזרת

היהפך כושי עורו ונמר זבברבורותיו

7 The Mishnah continued; ושאר שקצים ורמשים החובל בהם פטור - Other שרצים, he is פטור for bruising them. Rashi explains, דאין להם עור - because they have no hide. The Gemara is מודייה from the fact that the משנה says he's פטור for bruising other types of שרצים, that he would be חייב for killing them.

7 ושאר שקצים ורמשים
החובל בהם פטור
רש"י
דאין להם עור
He would be חייב
for killing them...

8 There is a מחלוקת תנאים which animals a person is חייב for killing. Both opinions derive the איסור to kill animals on שבת from the rams that were killed in the making of the משכן: רבי אליעזר סבר כאילים, מה אילים שיש בהן נטילת נשמה אף כל שיש בו נטילת נשמה - R' Eliezer holds that anything that has life, even lice, would be subject to the איסור of killing on שבת. Put simply, ההורג כינה בשבת כהורג גמל בשבת - There is no Halachic difference between killing a louse and killing a large animal such as a camel on שבת. - ורבנן סברי כאילים מה אילים דפרין ורבין אף כל דפרה ורבה - The רבנן hold you would not be חייב for killing lice on שבת because one is only חייב for killing things that reproduce, and we assume that lice do not reproduce in a way that is observable to the human eye.

8 נטילת נשמה
מחלוקת תנאים:
רבנן סברי
כאילים
מה אילים
דפרין ורבין
אף כל
דפרה ורבה
רבי אליעזר סבר
כאילים
מה אילים שיש בהן
נטילת נשמה
אף כל שיש בו
נטילת נשמה
ההורג כינה בשבת
כהורג גמל בשבת

9 Regarding צידה there is a different criterion. The gemara cites a machlokes - הצד פרעוש בשבת רבי אליעזר מחייב ורבי יהושע פוטר - One who traps a flea - a species that is not normally trapped - one is חייב for צידה. - יש במינו ניצוד - species that are normally trapped, but one is חייב for צידה only for ניצוד - species that are not normally trapped, but one is פטור for ניצוד.

9 צידה
מחלוקת תנאים:
הצד פרעוש בשבת
רבנן סברי
פוטר
אין במינו ניצוד
is צידה פטור
רבי אליעזר
מחייב
אין במינו ניצוד
is צידה חייב

10 We continue with the Mishnah; הצדן לצורך חייב שלא לצורך פטור - One is חייב for trapping only if there is a purpose in trapping it.

The Gemara points out -

מאן תנא... רבי שמעון היא דאמר מלאכה שאין צריכה לגופה פטור עליה - Our Mishnah is in accord with the opinion of רבי שמעון that if one does a מלאכה for a different purpose than for which it was done in the פטור, he is פטור.

The Gemara cites two other משניות that are in accord with the opinion of רבי שמעון.

המפיס מורסא בשבת אם לעשות לה פה חייב אם להוציא ממנה לחה פטור - One who pops a pimple on Shabbos -

If his purpose is to create a lasting opening, to allow the pus to continue to ooze out, and let some air in to heal it, he would be חייב, because the usual purpose of an opening is to allow exit and entry. However, if his intent is just to remove the pus that's inside now, and he would not mind if the hole closes up right away, he would be פטור, because it would be a מלאכה שאין צריכה לגופה.

11 The other Mishnah is

הצד נחש בשבת אם מתעסק בו שלא ישכנו פטור אם לרפואה חייב - One who traps a snake just so that it does not bite him is פטור. If he wants to use it for medicinal purposes he's חייב.

The usual purpose of trapping is to have the animal. Therefore, where he has some use for the animal he's חייב. Where he has no use for it - he's only trying to prevent it from biting he's פטור, because it is a מלאכה שאין צריכה לגופה.

The דף concludes with two statements of שמואל about killing animals on שבת --

אמר שמואל השולה דג מן הים כיון שיבש בו כסלע חייב - If somebody takes a fish out of water, he is חייב for killing it as soon as there is a dry spot between the fins the size of a coin that will feel slimy to the touch. Rashi points out that since שמואל does not mention צידה, he must be speaking of a case where the fish is already trapped from before Shabbos. It was kept in the water in a basket.

אמר שמואל הושיט ידו למעי בהמה ורדלדל עובר שבמעיה חייב -

If somebody sticks his hand into an animal's womb and detaches the fetus, he is חייב for being מגידולו, uprooting something from where it grows, much the same way that somebody is חייב for detaching hops from its shrubs, and for detaching fungus from a כלי. כלי is a reaping or detaching, which would apply to the fetus as well.

Some hold that קוצר only applies to things attached to the ground. Therefore they interpret this Gemara as an issue of נטילת נשמה - taking a life.

12 The gemara points out that we learned that one is פטור for detaching a plant growing in a flower pot with no hole at the bottom. We do not say that he's חייב for מגידולו, because רבינו רביתיה, that is not the usual place where a plant grows.

10 הצדן לצורך חייב שלא לצורך פטור מאן תנא... רבי שמעון היא דאמר מלאכה שאין צריכה לגופה פטור עליה

2 הצד נחש בשבת

1 מפים מורסא בשבת

אם לעשות לה פה חייב אם להוציא ממנה לחה פטור אם מתעסק בו שלא ישכנו פטור אם לרפואה חייב

מלאכה שאין צריכה לגופה

11 אמר שמואל... השולה דג מן הים כיון שיבש בו כסלע חייב הושיט ידו למעי בהמה ורדלדל עובר שבמעיה חייב

אמר שמואל הושיט ידו למעי בהמה ורדלדל עובר שבמעיה חייב

אמר שמואל השולה דג מן הים כיון שיבש בו כסלע חייב

קוצר דבר מגידולו

קוצר דבר מגידולו חייב

קוצר דבר מגידולו חייב

12 הצדן לצורך חייב שלא לצורך פטור

עוקר דבר מגידולו חייב

לאו היינו רביתיה

פטור

Because

לאו היינו רביתיה

